

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628 i 842 oraz z 2014 r. poz. 805, 850, 1002, 1101 i 1863) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenia dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 ww. ustawy). Plan sporządza się w celu utrzymania i przywrócenia do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r., Nr 34, poz. 186 ze zm.).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

1) opis granic i mapę obszaru, sporządzone w układzie współrzędnych PL – 1992, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych,

2) ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru,

3) cele działań ochronnych,

4) określenie działań ochronnych,

5) wskazania do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru,

6) ocenę potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru oraz określenie terminu jego sporządzenia.

Obszar Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 o powierzchni 1 875,9 ha został wyznaczony na mocy Decyzji Komisji Nr 2009/91/WE z dn. 12.12.2008 r. w sprawie przyjęcia drugiego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L 43/21 z dn. 13.02.2009 r.).

Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru rozpoczęły się w 2012 roku w ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”, współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 5.3 priorytet V.

Obszar Małe Pieniny PLH120025 położony jest w województwie małopolskim, powiecie nowotarskim, na terenie gminy Szczawnica.

Dokumentacja planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 powstała w wyniku zgromadzenia i uzupełnienia dotychczasowych informacji o obszarze i przedmiotach ochrony z uwzględnieniem uwarunkowań geograficznych, przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i kulturowych, kierunków rozwoju społecznego i gospodarczego. W tym celu przeanalizowano m.in. istniejący miejscowy plan zagospodarowania, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, plany urządzenia lasu, strategie i programy dotyczące obszaru lub mogące mieć na niego wpływ.

W trakcie prac terenowych nad planem zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w obszarze oraz określono stan zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin i ich siedlisk. Stwierdzono potrzebę weryfikacji Standardowego Formularza Danych w zakresie dodania do listy przedmiotów ochrony 5 typów siedlisk przyrodniczych: skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (6110), nawapienne murawy wysokogórskie i wyleżyska śnieżne (6170), górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (6520), jaskinie nieudostępnione do zwiedzania (8310), jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (9180) oraz 3 gatunków zwierząt: wilk (*Canis lupus*), niedźwiedź (*Ursus arctos*), ryś (*Lynx lynx*). Dla wymienionych trzech gatunków dużych drapieżników obszar Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 nie stanowi miejsca rozrodu, jednak pasmo Małych Pienin jest bardzo ważnym elementem szlaku migracyjnego pomiędzy sąsiadującymi pasmami górkimi (Beskid Sądecki, Pieniny), dlatego istotne jest objęcie ochroną tych gatunków w przedmiotowym obszarze. Zaproponowano również usunięcie z listy przedmiotów ochrony obszaru 4 typów siedlisk: pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków (3220), zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (3240), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (6510) i górskie bory świerkowe (9410) ze względu na ich niewielką reprezentatywność w obszarze. Powyższa propozycja została zaakceptowana przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska (GDOŚ), a zaktualizowana wersja Standardowego Formularza Danych została opublikowana na stronie internetowej GDOŚ <http://natura2000.gdos.gov.pl/>. Aktualnie przedmiotami ochrony w obszarze są:

1) 15 typów siedlisk przyrodniczych:

- zarośla jałowca pospolitego na wrzosowiskach lub murawach nawapiennych (5130)
- skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (6110),
- nawapienne murawy wysokogórskie i wyleżyska śnieżne (6170),
- murawy kserotermiczne (6210),
- górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (6230),
- górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (6520),
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230),
- podgórskie i wyżynne rumowiska wapienne ze zbiorowiskami *Stipion calamagrostis* (8160),
- wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia caulescentis* (8210),
- jaskinie nieudostępnione do zwiedzania (8310),
- kwaśne buczyny (9110),
- żyzne buczyny (9130),
- jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (9180),
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0),
- górskie reliktowe lasy sosnowe (91Q0),

2) 2 gatunki roślin:

- pszonak pieniński (*Erysimum pienanicum*),
- bezlist okrywowy (*Buxbaumia viridis*),

3) 4 gatunki zwierząt:

- podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*),
- wilk (*Canis lupus*),
- niedźwiedź (*Ursus arctos*),
- ryś (*Lynx lynx*).

W trakcie prac terenowych nad planem ustalono oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Po uwzględnieniu wyników prac terenowych stan ochrony przedmiotów ochrony oceniono następująco:

- zarośla jałowca pospolitego na wrzosowiskach lub murawach nawapiennych (5130) – stan właściwy (FV),
- skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (6110) – stan właściwy (FV),
- nawapienne murawy wysokogórskie i wyleżyska śnieżne (6170) – stan właściwy (FV),
- murawy kserotermiczne (6210) – stan właściwy (FV),
- górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (6230) – stan właściwy (FV),
- górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (6520) – stan niezadawalający (U1),
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) – stan niezadawalający (U1),
- podgórskie i wyżynne rumowiska wapienne ze zbiorowiskami *Stipion calamagrostis* (8160) – stan niezadawalający (U1),
- wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia caulescentis* (8210) – stan właściwy (FV),
- jaskinie nieudostępnione do zwiedzania (8310)
- kwaśne buczyny (9110) – stan niezadawalający (U1),
- żyzne buczyny (9130) – stan niezadawalający (U1),
- jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (9180) – stan niezadawalający (U1),
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0) – stan właściwy (FV),
- górskie reliktowe lasy sosnowe (91Q0) – stan niezadawalający (U1),
- pszonak pieniński (*Erysimum pieninicum*) – stan niezadawalający (U1),
- bezlist okrywowy (*Buxbaumia viridis*) – nie określono stanu ochrony (XX),
- podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*) – stan właściwy (FV),
- wilk (*Canis lupus*) – stan właściwy (FV)
- niedźwiedź (*Ursus arctos*) – stan właściwy (FV),
- ryś (*Lynx lynx*) – stan właściwy (FV).

Ustalono i przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025. Uwzględniono przy tym prawdopodobne kierunki zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych oraz ich możliwy wpływ na parametry i wskaźniki oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Na podstawie przeprowadzonej analizy uznano, iż do najistotniejszych zagrożeń należy zaliczyć:

- dla siedlisk: 5130 i 6210 – zaniechanie ekstensywnego użytkowania (szczególnie pasterskiego), sukcesję drzew i krzewów;
- dla siedlisk: 6110, 6170 i 91Q0 – sukcesję drzew i krzewów powodujących zacienienie siedliska, erozję, presję turystów (wydeptywanie roślinności, wspinanie się na skały);

- dla siedlisk: 6230 i 6520 – zaniechanie ekstensywnego użytkowania (kośnego lub pasterskiego) lub zbyt intensywne użytkowanie (zbyt intensywny wypas owiec, nadmierne nawożenie);

- dla siedliska 7230 – zaniechanie użytkowania kośnego, rozdeptywanie siedliska przez owce, nadmierny pobór wody do wodopojów dla owiec, wkraczanie ekspansywnych gatunków roślin, drzew i krzewów, rozjeżdżanie płatów siedliska przez użytkowników quadów;

- dla siedlisk: 8160 i 8210 – wkraczanie na płaty siedlisk gatunków roślin niewłaściwych dla danego siedliska, powodujących zacienienie i niekorzystne zmiany w jego strukturze;

- dla siedliska 8310 – niekontrolowaną penetrację obiektów przez ludzi, wandalizm (niszczenie skał i palenie ognisk w sąsiedztwie otworu lub we wnętrzu jaskiń, biwakowanie), składowanie odpadów wewnątrz jaskiń;

- dla siedlisk: 9110, 9130, 9180 i 91E0 – gospodarkę leśną prowadzoną niezgodnie z planem urządzenia lasu i zasadami hodowli lasu, niekontrolowaną/zbyt intensywną wycinkę, nadmierne usuwanie martwych i obumierających drzew;

- dla pszonaka pienińskiego – wpływ zbyt intensywnej i niekontrolowanej turystyki na stanowiskach gatunku (rozdeptywanie, zanieczyszczenie siedlisk gatunku fekaliami), zacienienie siedlisk gatunku na skutek sukcesji krzewów i bylin;

- dla bezlistu okrywowego – przypadkowe zniszczenie (np. na skutek prowadzenia gospodarki leśnej) siedliska gatunku oraz jego osobników na skutek braku wiedzy na temat rozmieszczenia jego stanowisk;

- dla podkowca małego – niepokojenie nietoperzy w okresie hibernacji, usuwanie roślinności lub zbyt intensywne prace pielęgnacyjne prowadzone w obrębie zadrzewień na trasach migracji na żerowiska i pomiędzy schronieniami kolonii letnich i zimowych, zubożenie bazy pokarmowej na skutek stosowania insektycydów, zamykanie lub oświetlanie otworów wlotowych na strych kościoła, pogorszenie stanu technicznego budynku kościoła stanowiącego miejsce rozrodu nietoperzy;

- dla gatunków: wilk, niedźwiedź, ryś – ograniczenie spójności obszaru i tworzenie barier migracyjnych (rozproszona zabudowa, infrastruktura narciarska, grodzenie parcel, intensyfikacja ruchu turystycznego w obszarze, zmiany w zachowaniu drapieżników (zwłaszcza wilków) i przestawienie się na pokarm w postaci zwierząt hodowlanych, powodujące narastający konflikt pomiędzy tymi zwierzętami i lokalną społecznością.

W celu utrzymania lub poprawy stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 zaplanowano szereg działań ochronnych. Do najważniejszych działań ochronnych zaplanowanych do realizacji w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych należą:

- dla siedlisk: 5130, 6110, 6170, 6210, 7230, 8160 i 91Q0 – usunięcie nadmiaru krzewów i nalotu drzew zacieniających siedlisko. Działanie to powinno być prowadzone pod nadzorem botanika;

- dla siedlisk: 5130, 6210, 6230, 6520, 7230 i 8160 – utrzymanie, modyfikacja lub odtworzenie gospodarowania kośnego lub pasterskiego, zgodnego z wymogami poszczególnych typów siedlisk. Działania te zostały podzielone na obligatoryjne oraz fakultatywne – zawierające szczegółowe informacje dotyczące zasad użytkowania i terminów;

- dla siedliska 8310 – ograniczenie niekontrolowanej eksploracji jaskiń przez turystów i speleologów, uzupełnienie stanu wiedzy na temat występowania siedliska w obszarze;

- dla siedlisk: 9110, 9130 – utrzymanie właściwej gospodarki leśnej zgodnej z Planem Urządzenia Lasu, uproszczonymi planami urządzenia lasu lub zasadami

hodowli lasu (w przypadku braku wyżej wymienionych dokumentów) oraz zwiększenie udziału martwego drewna w drzewostanach;

- dla siedliska 9180 – zmniejszenie udziału świerka w drzewostanie oraz zaprzestanie prowadzenia gospodarki w obrębie płatów siedliska i w strefie buforowej o promieniu 50 m wokół płatu;

- dla siedlisk: 3220, 3240, 6510 i 9410 – zmiana oceny reprezentatywności siedlisk na nieznaczącą (D);

- dla bezlistu okrywowego – uzupełnienie wiedzy na temat występowania gatunku w obszarze;

- dla pszonaka pienińskiego – prześwietlenie warstwy drzew i krzewów na stanowiskach gatunku, ochrona stanowisk gatunku przed nadmierną presją turystyki;

- dla podkowca małego – utrzymanie w odpowiednim stanie schronienia kolonii letniej podkowca oraz zabezpieczenie miejsc hibernacji nietoperzy przed penetracją ze strony turystów i speleologów, utrzymanie ciągłości tras migracji oraz żerowisk, utrzymanie odpowiedniego stanu otoczenia schronień i tras przelotu oraz zabezpieczenie kratą sztolni w Jarmucie;

- dla wilka, niedźwiedzia i rysia – utrzymanie dotychczasowej gospodarki leśnej i prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej w obszarze.

Zaplanowany w planie monitoring dotyczy kontroli skuteczności realizacji działań ochronnych oraz oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025.

Lokalizację zaplanowanych działań ochronnych przedstawiono na mapach występowania siedlisk i gatunków w obszarze Natura 2000.

Plan zadań ochronnych zawiera wskazania do zmian w istniejących dokumentach planistycznych:

- Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Szczawnica w obrębie obszaru i terenu górniczego „Szczawnica I” z poszerzeniem o przyległe tereny zainwestowane. Uchwała nr XVII/100/2004 Rady Miasta Szczawnica z dnia 26 lipca 2004 r. (Dz. Urz. Województwa Małopolskiego z 2004 r. Nr 289 poz. 3146 ze zm.);

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Szczawnica. Uchwały Rady Miasta Szczawnica Nr XLV/272/2006 z dnia 19.10.2006 r. ze zm.

Wskazano konieczność uwzględnienia w wyżej wymienionych dokumentach istnienia obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 i wskazanie na mapach granic przedmiotowego obszaru. W odniesieniu do terenów przeznaczonych na nowe trasy narciarskie należy wprowadzić zapis informujący o tym, że ich realizacja jest obciążona jest wysokim ryzykiem negatywnego wpływu na obszar Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025. Należy również uwzględnić przebieg przez omawiany teren karpackiego korytarza ekologicznego, niezwykle istotnego dla migracji dużych drapieżników, stanowiących przedmioty ochrony obszaru. Wskazano również konieczność utrzymania dotychczasowego przeznaczenia gruntów, szczególnie w odniesieniu do terenów obejmujących łąki, pastwiska i lasy.

Podczas prac nad projektem przeanalizowano przebieg granic obszaru i stwierdzono konieczność korekty południowych granic obszaru, gdyż jej przebieg wynika z pierwotnych błędów rysowniczych. Zmiana granicy nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025. Na spotkaniu Zespołu Lokalnej Współpracy zawnioskowano również o wyłączenie terenu boiska sportowego z granic obszaru z uwagi na fakt, iż nie występują w jego obrębie siedliska i gatunki stanowiące przedmioty ochrony. Propozycja zmiany granicy została przekazana

do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Nie wskazano konieczności sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000, bowiem plan zadań ochronnych jest narzędziem wystarczającym do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Realizując postanowienia art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. W tym celu podjęto wieloetapowe działania z udziałem społeczeństwa. W pierwszym etapie prac nad planem zadań ochronnych dokonano identyfikacji podmiotów potencjalnie zainteresowanych opracowaniem planu. W tym celu zidentyfikowano właścicieli gruntów prywatnych oraz innej własności, podmioty związane z ochroną obszaru oraz z jego gospodarczym wykorzystaniem, lokalne samorządy, organizacje pozarządowe.

Obwieszczenie o przystąpieniu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie do opracowywania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 (znak pisma: OP-II.082.1.145.2012.MMi z dn. 21.11.2012 r.) zostało podane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie, wywieszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach od 21.11.2012 r. do 29.03.2013 r. Obwieszczenie zostało również przesłane do Urzędu Miasta i Gminy Szczawnica.

W dniu 24.08.2012 r. odbyło się pierwsze spotkanie konsultacyjne, na którym przedstawiono zespół zaangażowany w proces powstawania projektu planu zadań ochronnych, podano ogólne założenia tworzenia planu zadań ochronnych, przedstawiono zebrane i wstępnie przeanalizowane informacje o obszarze Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 oraz ustalono dalsze zasady współpracy i sposobów komunikowania się. Spośród uczestników spotkania utworzony został Zespół Lokalnej Współpracy. W dniu 15.02.2013 r. zorganizowano drugie spotkanie z udziałem członków Zespołu Lokalnej Współpracy, na którym przedstawiono szablon dokumentacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 oraz wyniki dotychczasowych prac terenowych. Trzecie spotkanie konsultacyjne odbyło się w dniu 25.03.2013 r. Przedstawiono na nim zagrożenia dla przedmiotów ochrony oraz proponowane zapisy dotyczące działań ochronnych planowanych do realizacji w trakcie obowiązywania planu. W dniu 7.05.2013 r. odbyło się ostatnie spotkanie konsultacyjne, na którym przedstawiono cały projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025.

W trakcie prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy zgłaszali uwagi zarówno na piśmie, jak i ustnie do protokołu podczas spotkań konsultacyjnych. Na skutek uwag Zespołu Lokalnej Współpracy doprecyzowano katalog zagrożeń oraz zakres działań ochronnych i podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. Zestawienie uwag Zespołu oraz sposób ich rozpatrzenia znajduje się w tabeli nr 11 w szablonie dokumentacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, w dniu 10 czerwca 2014 r. ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie znak: OP-

II.082.1.88.2014.KP informujące o możliwości zapoznania się oraz składania uwag i wniosków do projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025. Obwieszczenie zostało podane do publicznej wiadomości poprzez:

- wywieszenie na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w terminie 10.06.-1.07.2014 r.;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Szczawnica w dniach 11.06.-01.07.2014;
- opublikowanie w prasie o zasięgu regionalnym – Gazecie Wyborczej w dodatku Komunikaty Kraków – w dn. 10.06.2014 r.

Projekt zarządzenia i dokumentacja do planu zadań ochronnych zostały umieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie, na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej (<http://pzo.gdos.gov.pl/>) oraz były dostępne w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

W wyznaczonym terminie wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Podmiot zgłaszający	Uwaga lub wniosek	Sposób rozpatrzenia
25.06.2014 r. Departament Zarządzania Zasobami Przyrody Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska	Uwaga dotycząca podstawy prawnej powoływanej w treści zarządzenia – oprócz pozycji 627 i 628 należy dodać pozycję 842.	Uwzględniono. Uzupełniono zapis.
	Dla siedlisk: 3220, 3240, 6510, 9140 oraz gatunku: bezlist okrywowy – należy jasno opisać cel, gdyż jest mało zrozumiały. Czy weryfikacja ma zostać zrobiona w celu skorygowania Standardowego Formularza Danych, czy SDF ma zostać zweryfikowany na podstawie danych z opracowania planu zadań ochronnych?	Częściowo uwzględniono. Doprecyzowano cel działań ochronnych dla siedlisk. W przypadku bezlista okrywowego zaplanowano działanie polegające na inwentaryzacji gatunku w terenie, której celem jest weryfikacja jego występowania w obszarze.
	Dla siedlisk: 5130, 6110, 6170, 6210, 6230, 6520, 7230, 8160, 9110, 9130, 9180, 91E0, 91Q0 oraz gatunku: pszonak pieniński - należy doprecyzować zapisy odnoszące się do celów działań ochronnych (docelowo na jaką ocenę należy poprawić parametry).	Uwzględniono. Przeformułowano i doprecyzowano zapisy odnoszące się do celów działań ochronnych.
	Dla siedliska 8310 – z jakiej na jaką ocenę ma być poprawiony parametr „Struktura i funkcje”?	Uwzględniono. Przeformułowano i doprecyzowano zapisy odnoszące się do celów działań ochronnych.
	Dla gatunków: wilk, ryś, niedźwiedź – należy rozwinąć cel odnoszący się do zachowania aktualnej spójności siedliska.	Uwzględniono. Doprecyzowano zapis.
	Dla siedlisk: 5130, 6210, 6230, 6520, 7230 - zaproponowano podział komórki z opisem działania podzielonego na część obligatoryjną i fakultatywną.	Nie uwzględniono. Uwaga nie dotyczy treści zarządzenia i nie ma wpływu na jego treść.
	Dla siedlisk: 5130, 6210, 6230, 6520, 7230 – dopisać do podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań	Uwzględniono. Zmieniono zapis odnoszący się do podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie

	B1, B2, B3, B4, B5 - „Właściciele lub posiadacze obszaru na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu utraty dochodowości”.	działania. Za działania obligatoryjne jako podmiot odpowiedzialny zostali wskazani właściciele/ posiadacze gruntów, natomiast za fakultatywne - właściciele/ posiadacze gruntów na podstawie zawartej umowy lub zobowiązania.
	Dla siedliska 7230 - w działaniu B6 należy przeformułować zdanie dotyczące rozkopywania.	Uwzględniono. Przeformułowano zapis w działaniu B6.
	Dla siedlisk: 7230, 8160, 8310, 9180 oraz gatunków: bezlist okrywowy, pszonak pieniński, podkowiec mały - w działaniach B7, B8, B10, A13, D3, D5, B20, B22, B29 należy bardziej szczegółowo wpisać termin, np. „w pierwszych trzech latach”.	Uwzględniono. Doprecyzowano termin wykonania działania.
	Dla siedliska 8160 – w działaniu B9 należy dopisać do zaplanowanego działania fakultatywne, działanie obligatoryjne. Należy dopisać: „Właściciele lub posiadacze obszaru na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu utraty dochodowości”.	Częściowo uwzględniono. Po przeanalizowaniu zakresu realizacji działania postanowiono przenieść je do działań ochrony czynnej, gdyż jego zakres nie mieści się w zasadach prowadzenia gospodarki pasterskiej. Podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie zadania jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.
	Dla siedliska 8310 – w działaniu B11 należy dopisać termin realizacji działania.	Uwzględniono. Dopisano termin realizacji działania.
	Dla siedliska 8310 – w działaniu D2 zaproponowano wykreślenie wskazanych jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania „zainteresowanych podmiotów w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000” i wpisanie RDOŚ w Krakowie.	Uwzględniono. Wpisano jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000.
	Dla podkowca małego – w działaniu B23 należy uściślić, kiedy należy wykonać oznakowanie wlotów dla nietoperzy.	Uwzględniono. Dopisano termin wykonania oznakowania.
	Zwrócono uwagę, że w uzasadnieniu zagrożenia wymienione dla dużych drapieżników są określone jako istniejące, a w zarządzeniu jako potencjalne.	Uwzględniono. Dla drapieżników zidentyfikowano jedynie zagrożenia potencjalne. W uzasadnieniu wymieniono zagrożenia zarówno istniejące jak i potencjalne. Zmieniono zapis w uzasadnieniu na: „Na podstawie przeprowadzonej analizy uznano, iż do najistotniejszych zagrożeń należy zaliczyć”.
25.06.2014 r. Polskie Towarzystwo	Uwaga do zagrożenia K03.04 Drapieżnictwo (dla podkowca małego) – zwrócono uwagę, że drapieżnictwo nie	Uwzględniono. Zmieniono zagrożenie na istniejące.

Przyjaciół Przyrody ProNatura	jest zagrożeniem potencjalnym, ale istniejącym (na strychu kościoła w Jaworkach przebywa kuna, w okolicy występują różne gatunki sów).	
	Uwaga do zagrożeń A10.01 Usuwanie żywopłotów i zagajników lub roślinności karłowatej, G05.06 Chirurgia drzewna, ścinanie na potrzeby bezpieczeństwa, usuwanie drzew przydrożnych i J.03.02.01 Zmniejszenie migracji / bariery dla migracji – zwrócono uwagę, że zagrożenie związane z usuwaniem drzew w otoczeniu kolonii i na trasach przelotu jest zagrożeniem istniejącym, a nie potencjalnym. W ostatnich latach usunięto sporo drzew w otoczeniu kościoła, kolejne są w złym stanie zdrowotnym i również prawdopodobnie zostaną wycięte. Problem z utrzymaniem zadrzewienia jest również widoczny w obrębie cmentarza. Zwrócono również uwagę na sformułowania użyte w opisie zagrożenia „słaby sygnał echolokacyjny” oraz „ataki naziemnych drapieżników”, które należałoby poprawić i doprecyzować.	Uwzględniono. Zmieniono zagrożenie na istniejące dla stanowiska kościoła w Jaworkach. Poprawiono opis zagrożenia. Pozostawiono zagrożenie jako potencjalne dla tras migracji i żerowisk.
	Uwaga do zagrożenia B02.02 Wycinka lasu (dla podkowca małego) – w opisie zagrożenia należałoby dodać, że zagrożeniem jest również wycinka prowadzona w przypadku przygotowywania terenu pod inwestycje, np. trasy narciarskie czy podczas prac umacniających brzegi potoków.	Uwzględniono. Uzupełniono opis zagrożenia.
	Uwaga do zagrożeń E06.02 Odbudowa, remont budynków i E06.01 Rozbiórka budynków i obiektów wybudowanych przez człowieka (dla podkowca małego) – warto nadmienić, że obecnie kościół jest po remoncie, który przeprowadzony został zgodnie z zasadami ochrony nietoperzy.	Nie uwzględniono. Zagrożenie związane z remontem kościoła jest wskazane jako potencjalne. W ciągu 10 lat obowiązywania planu może zdarzyć się konieczność wykonania remontu. Niedawny remont przeprowadzony z zachowaniem zasad ochrony nietoperzy nie gwarantuje niestety, że kolejny będzie również przeprowadzony w podobny sposób.
	Uwaga do działania ochronnego A13 Zabezpieczenie otworów jaskini przed wpadaniem płazów (dla siedliska 8310) – zasugerowano usunięcie tego działania z uwagi na fakt, że miejsca te nie stanowią pułapki dla płazów, ale miejsce ich zimowania.	Uwzględniono. Usunięto działanie ochronne dla siedliska 8310.
	Uwaga do działania ochronnego C17 Monitoring stanu ochrony siedliska 8130 – Należy poprawić termin monitoringu	Częściowo uwzględniono. Zmieniono zapis w działaniu dotyczącym monitoringu stanu ochrony siedlisk

	występowania nietoperzy. Odpowiedni termin to styczeń lub luty, a dodatkowo można przeprowadzić kontrole w listopadzie i marcu, gdyż skład gatunkowy i liczebność nietoperzy mogą być wtedy inne (podziemia w tych miesiącach mogą wtedy służyć jako kwatery przejściowe).	jaskiń 8130, aby wykonywać go zgodnie z wytycznymi do Państwowego Monitoringu Środowiska GIOŚ.
	Uwaga do działania ochronnego B27 Nadzór przyrodniczy (chiropterologiczny) (dla podkowca małego) – „w obszarze wdrażania” należy dodać schronienia zimowe.	Uwzględniono. Dodano schronienia zimowe do obszaru wdrażania działania ochronnego B27.
	Uwaga do działania ochronnego B26 Utrzymanie zwartości i ciągłości drzew, krzewów oraz zarośli (dla podkowca małego) – do opisu działania należy dodać nasadzenia i konserwację zieleni wokół kościoła w Jaworkach.	Uwzględniono. Dodano do opisu działania ochronnego B26 nasadzenia i konserwację zieleni wokół kościoła w Jaworkach.
	Uwaga do działania ochronnego B25 Utrzymanie kraty zabezpieczającej wejście do sztolni (dla podkowca małego) – do opisu działania należy dodać monitorowanie stanu zabezpieczenia zimowiska przed sezonem zimowym, w terminie umożliwiającym jeszcze ewentualną, bezpieczną dla nietoperzy naprawę (np. na początku października). Należy również dodać zabezpieczenie kratą drugiej sztolni w Jarmucie – Wodnej Bani.	Częściowo uwzględniono. Dodano do opisu działania B25 monitorowanie stanu zabezpieczenia zimowiska przed sezonem zimowym oraz zabezpieczenie kratą drugiej sztolni w Jarmucie.
	Uwaga do treści uzasadnienia – w opisie najważniejszych działań zaplanowanych w celu ochrony podkowca małego należy dodać utrzymanie odpowiedniego stanu otoczenia schronień i tras przelotu oraz zabezpieczenie kratą sztolni w Jarmucie (wodna bania).	Uwzględniono. Dodano wymienione działania ochronne.
30.06.2014 r. osoba prywatna	Uwaga do mapy lokalizacji stanowisk podkowca małego oraz tras migracji i żerowisk. Po weryfikacji danych umieszczonych na mapie przedstawiającej żerowiska i stanowiska nietoperzy w obszarze Małe Pieniny, proponuje się wprowadzenie zmian wielkości żerowiska na górze Jarmuta, w Rezerwacie Wąwóz Homole i enklawie Rezerwatu Biała Woda, oraz w miejscowości Szlachtowa. Zmiany te oparte są o długoletnie badania stanowisk letnich i zimowych nietoperzy oraz ich aktywności żerowiskowej na tym terenie, a także o ocenę ekspercką	Uwzględniono. Poprawiono na mapie zasięg żerowisk podkowca małego.

	<p>chiropterologa.</p> <p>Na górze Jarmuta nietoperze wykorzystują aktywnie jako obszar żerowiskowy całe północne zbocze porośnięte lasem, obszar starego kamieniołomu, brzegi Grajcarka i dolinę Palkowskiego Potoku. Niewielkie obszary przy otworach sztolni wykorzystywane są jako miejsca jesiennego rojenia (tzw. <i>swarmingu</i>).</p> <p>W rezerwacie Wąwóz Homole aktywność żerowiskowa i podczas rojenia obserwowana była powyżej polany z Kamiennymi Księgami, przy zewnętrznych ścianach wąwozu, wokół jaskiń w Szastowskiej Homoli, oraz przy Jameriskowych Skałkach i na obszarach leśnych w południowej części rezerwatu. Obszar żerowiskowy i rojenia w enklawie rezerwatu Biała Woda, na murze skalnym Brysztan, obejmuje kilka jaskiń zlokalizowanych w skałkach Brysztanu, potok poniżej skał i tereny leśne nad polanami nad Brysztanem. Obszarem intensywnie wykorzystywanym podczas żerowania są także okolice skał Baba i Dziad nad Szlachtową, z niewielkim potokiem i większą jaskinią (Sprośna Jaskinia), która okresowo służy jako schronienie zimowe i przejściowe dla podkopców małych.</p>	
	<p>Uwaga do zagrożenia B02.02 Wycinka lasu (dla siedliska 8130 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania) – opis zagrożenia jest nieprecyzyjny, na jego podstawie nie można wyciągnąć logicznego następstwa zmiany w siedlisku spowodowanej wycinką drzew w sąsiedztwie otworów jaskiń. Zaproponowano zmianę zapisu poprzez wprowadzenie wyjaśnienia, że wycinka w okolicy otworu, np. na powierzchni skał nad jaskinią, może doprowadzić do nadmiernego nagrzewania się powierzchni i przez to zmian termiki. Zagrożenie to nie dotyczy wszystkich obiektów.</p>	<p>Uwzględniono. Doprecyzowano opis zagrożenia. Wskazano w opisie zagrożenia, że dotyczy jaskiń otoczonych lasem.</p>
	<p>Uwaga do zagrożenia L05 Zapadnięcie się terenu, osuwiska (dla siedliska 8310) – to zagrożenie na pewno nie dotyczy wszystkich stanowisk. Ponadto określenie „naturalna sukcesja osuwisk” nie jest odpowiednim określeniem.</p>	<p>Częściowo uwzględniono. Usunięto z opisu zagrożenia wskazane określenie. Zagrożenie to jest potencjalne, nie można jednoznacznie określić, których stanowisk może dotyczyć, a których nie.</p>

	Uwaga do zagrożenia D02.03 Maszty i anteny komunikacyjne (dla podkowca małego) – zwrócono uwagę na brak podstaw naukowych do stwierdzenia, że promieniowanie emitowane przez stacje bazowe ma kancerogenne działanie.	Nie uwzględniono. Zagrożenie to jest wskazane jako potencjalne.
	Uwaga do zagrożenia E06.02 Odbudowa, remont budynków (dla podkowca małego) – zaproponowano zmianę okresu, w którym dopuszcza się prace remontowe i konserwacyjne w kościele na 15.08.-15.04., zgodnie z terminami przyjmowanymi w zarządzeniach i zezwoleniach Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Ministra Środowiska.	Nie uwzględniono. Z danych chiropterologicznych pochodzących z kolonii rozrodczych zlokalizowanych w regionie południowej Polski i województwa małopolskiego wynika, że do końca sierpnia nietoperze wykorzystują budynek w którym zlokalizowana jest kolonia rozrodcza. Dopiero wrzesień można uznać za bezpieczny do remontów termin, gdyż młode podkowce są już lotne i w pełni rozwinięte, a kolonia rozrodcza stopniowo się rozprasza w poszukiwaniu schronień przejściowych.
	Uwaga do działania ochronnego A13 Zabezpieczenie otworów jaskini przed wpadaniem płazów (dla siedliska 8310) – zasugerowano usunięcie tego działania z uwagi na fakt, że miejsca te nie stanowią pułapki dla płazów, ale miejsce ich zimowania (m.in. dla salamandry plamistej).	Uwzględniono. Usunięto działanie ochronne dla siedliska 8310.
	Uwaga do działania ochronnego B11 Ukierunkowanie ruchu turystycznego – Zwrócono uwagę, że ustawienie tablic przy wszystkich obiektach mija się z celem, gdyż część jest trudno dostępna, część ma trudne do zauważenia otwory, a tablice zwrócą na nie uwagę. Ponadto chyba nie wszystkie jaskinie zostały zaznaczone na mapie. Duża ich część jest poza ścieżkami turystycznymi.	Uwzględniono. Wskazano na lokalizowanie tablic w razie potrzeby wynikającej z wyników monitoringu.
	Uwaga do działania ochronnego C17 Monitoring stanu ochrony siedliska 8130 – Należy poprawić termin monitoringu występowania nietoperzy na „w lutym i/lub grudniu”.	Częściowo uwzględniono. Zmieniono zapis w działaniu dotyczącym monitoringu stanu ochrony siedlisk jaskiń 8130, aby wykonywać go zgodnie z wytycznymi do Państwowego Monitoringu Środowiska GIOŚ.
30.06.2014 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Małopolski Oddział Regionalny	Należy zmienić zapis działania B2 (w działaniach fakultatywnych) dla przedmiotu ochrony 6210 <i>Murawy kserotermiczne</i> : „coroczny wypas zwierząt (owiec) w terminie od czerwca do września” na: „ – coroczny wypas zwierząt w terminie od czerwca do września”. Obecny zapis ogranicza prowadzenie wypasu zwierząt tylko do owiec, dyskryminując pozostałych	Uwzględniono. Wprowadzono zmiany w zarządzeniu.

	producentów rolnych.	
	Należy zmodyfikować zapis w działaniach: B4 dla siedliska 6520 <i>Górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie</i> i B5 dla siedliska 7230 <i>Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk</i> dotyczący powierzchni pozostawianej nieskoszonej części działki rolnej z uwzględnieniem zmian, jakie mogą zajść po wejściu w życie nowego programu rolnośrodowiskowego.	Uwzględniono. Zmieniono w działaniach B4 i B5 zapis określający powierzchnię nieskoszonej działki.
	Zwrócono uwagę na nieprawidłowo określone maksymalne obciążenie pastwiska w działaniu B4 dla przedmiotu ochrony 6520 <i>Górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie</i> . Powinno być: obsada do 1DJP/ha/rok, maksymalne obciążenie pastwiska do 5t/ha (10DJP/ha).	Uwzględniono. Poprawiono zapis.
	Zawnioskowano o usunięcie z Modułu C zapisu wskazującego Agencję jako podmiot odpowiedzialny za przeprowadzenie i wykonanie akcji informacyjnej w przypadku działania D2 (wszystkie przedmioty ochrony) oraz D3 (7230 <i>Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk</i>). Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) powstała w 1994 r. w celu wspierania rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. ARiMR została wyznaczona przez Rząd RP do pełnienia roli akredytowanej agencji płatniczej.	Nie uwzględniono. Uwaga nie dotyczy treści zarządzenia i nie wpływa na jego treść. W treści zarządzenia Agencja nie została wskazana jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie żadnego działania.
	Zawnioskowano o zmianę danych kontaktowych przedstawiciela Zespołu Lokalnej Współpracy z ramienia Agencji.	Uwzględniono. Wprowadzono zmianę w dokumentacji.
1.07.2014 r. Klub Przyrodników	Określając cele działań ochronnych, należy podać jakie konkretnie wskaźniki stanu przedmiotów ochrony mają być zmienione (poprawione) i do jakich wartości. Akt prawa miejscowego powinien być zrozumiały bez konieczności odnoszenia się do dokumentów zewnętrznych, takich jak kryteria i wskaźniki stosowane w monitoringu stanu ochrony gatunków i siedlisk, choć oczywiście treść norm prawnych może być skonstruowana na podstawie takich dokumentów. Jednak, niedopuszczalna jest sytuacja, w której	Nie uwzględniono. Cele działań ochronnych zostały ustalone zgodnie z § 3 ust. 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.). W załączniku do ww. rozporządzenia znajduje się skala oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków. Do oceny stanu każdego gatunku i siedliska przyjmuje się odrębne zestawy wskaźników, przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów

	<p>dokonana przez GIOŚ ewentualna zmiana kryteriów i wskaźników monitoringu, co jest możliwe choćby w związku z doskonaleniem jego metod, wpływałaby na treść merytoryczną normy prawnej, do określenia której delegację ustawową ma tylko i wyłącznie regionalny dyrektor ochrony środowiska.</p>	<p>monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, i raportów, o których mowa w art. 38 ww. ustawy. Określone cele działań ochronnych są więc zrozumiałe w świetle obowiązujących przepisów prawa. Ponadto cele są opisane w sposób ogólny właśnie po to, by w przypadku udoskonalenia metodyki plan zadań ochronnych automatycznie dostosowywał się do najlepszej wiedzy przyrodniczej. Obowiązujące obecnie metodyki opierają się na specjalistycznej wiedzy o siedliskach i gatunkach, więc ewentualne zmiany będą wprowadzane w niewielkim stopniu.</p>
	<p>Niektóre działania ochronne mają lokalizację dynamiczną: „<i>Pozostałe stanowiska – jeżeli w trakcie obowiązywania planu stwierdzona zostanie taka potrzeba</i>”. W takich sytuacjach należy zaplanować działanie, polegające na okresowym przeglądzie wszystkich płatów siedliska w toku okresu obowiązywania planu, pod kątem stwierdzenia (lub nie) potrzeby wykonania działania ochronnego. Nie jest do tego wystarczający ani zaplanowany monitoring działań ochronnych (bo dotyczy tylko płatów, w których działania są wykonywane) ani monitoring stanu ochrony siedliska (bo dotyczy tylko próbki płatów).</p>	<p>Uwzględniono. W działaniu dotyczącym monitoringu siedlisk wskazano, że należy określić konieczność wykonania zabiegów na wszystkich płatach siedliska. Doprecyzowano termin wykonania działania, co 3 lata.</p>
	<p>Działaniem obligatoryjnym na siedliskach 5130, 6210, 6230 powinno być prowadzenie ekstensywnej gospodarki pastwiskowej – ale nie kośnej, która nie jest właściwa dla tych typów siedlisk. Działania obligatoryjne (potencjalnie wspierane płatnościami rolnośrodowiskowo-klimatycznymi) powinny obejmować odpowiedni reżim wypasu, ale koszenie nie powinno być wspierane.</p>	<p>Częściowo uwzględniono. Najlepszą metodą gospodarowania dla wymienionych siedlisk jest użytkowanie pastwiskowe, natomiast w przypadku braku możliwości użytkowania tych siedlisk w preferowany sposób, dopuszczalne jest koszenie, aby zapobiec zachodzeniu niekorzystnych zmian w obrębie siedlisk (zarośnięcie, wkraczanie ekspansywnych gatunków roślin). W opracowaniu Komisji Europejskiej z 2008 r. pt. „Management of Natura 2000 habitats. 6210 Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*important orchid sites)” wskazano koszenie jako jeden ze sposobów utrzymania siedliska muraw kserotermicznych w przypadku braku możliwości prowadzenia wypasu. To</p>

	<p>samo dotyczy siedliska 5130. Do opisu działania dodano zapis o stosowaniu użytkowania kośnego w uzasadnionych przypadkach, żeby podkreślić, że preferowanym sposobem użytkowania jest wypas, natomiast w przypadku jego braku można wspomóc się wykaszaniem, aby zapobiec ekspansji drzew i krzewów oraz zacienieniu siedliska. W przypadku siedliska 6230 usunięto z działania obligatoryjnego zapis o dopuszczalnym koszeniu jego płatów. Jako działanie fakultatywne dopuszcza się koszenie w przypadku nasilonej sukcesji na płatach siedliska.</p> <p>Na podstawie powyższej uwagi przeanalizowano powtórnie sposób użytkowania wskazany dla pozostałych siedlisk nieleśnych. Zmieniono zapis w działaniu obligatoryjnym dla siedliska 6520.</p> <p>Tereny otwarte w Małych Pieninach są wykorzystywane głównie jako tereny pastwiskowe, więc nie przewiduje się zmiany sposobu użytkowania (na kośne) na dużą skalę.</p>
<p>Zwrócono uwagę, aby w zapisach dotyczących prowadzenia gospodarki w obrębie siedlisk leśnych doprecyzować, jakie normy powinna spełniać gospodarka leśna w odpowiednim siedlisku przyrodniczym. Nie należy odnosić się ogólnie do stosowania wskazań Planu Urządzenia Lasu.</p>	<p>Częściowo uwzględniono. W zarządzeniu zmodyfikowano zapis mówiący o realizacji zadania zgodnie z planem urządzenia lasu. Po weryfikacji zapis ten otrzymał brzmienie: „Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z Planem Urządzenia Lasu, uproszczonymi planami urządzenia lasu lub zasadami hodowli lasu (w przypadku braku wyżej wymienionych dokumentów) w kierunku hodowli stabilnych drzewostanów zgodnych z siedliskiem.”</p> <p>Odniesienie do Planu Urządzenia Lasu ma na celu wskazanie konieczności prowadzenia planowej, racjonalnej gospodarki leśnej opartej na najlepszej wiedzy leśnictwa i zasadach hodowli lasu.</p>
<p>Niejasne jest działanie ochronne polegające na „dążeniu do” zwiększenia udziału martwego drewna i „prowadzeniu działań w kierunku...”. Jakich działań? na czym ma polegać „dążenie”? Propozycja zmiany zapisów na: pozostawianie wszystkich złomów i wykrotów liściastych oraz naturalnie</p>	<p>Nie uwzględniono. Obecnie obowiązujący Plan Urządzenia Lasu zakłada działania zwiększające udział drewna martwego w drzewostanach, więc nie jest konieczne wskazywanie konkretnych metod.</p>

<p>zamarłych drzew liściastych, z możliwością obalania drzew stwarzających niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, tj. w odległości równej wysokości drzewa od dróg i szlaków turystycznych, pozostawianie, w cięciach rębnych, nienaruszonych fragmentów drzewostanu zajmujących 5-10% jego powierzchni, pozostających następnie aż do śmierci i naturalnego rozkładu drzew w takich biogrupach.</p> <p>Tylko takie konkretne środki ochronne mogą przynieść rzeczywistą poprawę zasobów martwych drzew w leśnych siedliskach przyrodniczych.</p>	
<p>Jeżeli stan rozpoznania rozmieszczenia siedliska nie jest pełny i przewiduje się uzupełnienie stanu wiedzy – dodatkowe poszukiwanie, inwentaryzację siedliska – to działania ochronne dotyczące wszystkich zasobów siedliska powinny być adresowane nie tylko do płatów obecnie znanych i skartowanych, ale także do płatów nowo znajdowanych w wyniku takiej inwentaryzacji. Dotyczy to siedliska 6520, 9180.</p>	<p>Uwzględniono. Dodano zapis w zarządzeniu: „Inne płaty siedliska w przypadku ich stwierdzenia podczas inwentaryzacji obszaru.”</p>
<p>Jeżeli siedlisko 6430 (ziołorośla nadpotokowe) zostało – przy niekompletnej zapewne inwentaryzacji – stwierdzone na 4 stanowiskach jako wykształcone w typowej formie, to powinno być przedmiotem ochrony (ocena C, a nie D; konsekwentnie należy określić zagrożenia, cele i środki ochrony). Mała powierzchnia płatów jest typowa dla tego siedliska.</p>	<p>Nie uwzględniono. Zgodnie ze wskazówkami z instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, jeśli dany typ siedliska przyrodniczego występuje na opisywanym obszarze w formie nieistotnej dla jego ochrony, tzn. powierzchnia w obszarze jest zaniedbywalna, jego reprezentatywność klasyfikujemy jako "D". Siedlisko 6430 jest typowo wykształcone jednakże ze względu na niewielką powierzchnię zajmowaną w obszarze (0,05 ha) nie ma znaczenia dla obszaru.</p>
<p>Wątpliwości budzi postulowana zmiana reprezentatywności siedliska 9410 na nieznaczącą (D), zwłaszcza w stosunku do nawapiennej świerczyny na Wysokich Skałkach. Rozpad drzewostanu świerkowego pod wpływem kornika nie jest zniszczeniem siedliska przyrodniczego, tylko elementem jego dynamiki. Na zamieszczonym w dokumentacji zdjęciu nie widać objawów rozpadu pod wpływem kornika (byłyby to martwe, zabite przez kornika drzewa, ew. takie drzewa przewrócone), ale</p>	<p>Nie uwzględniono. W opinii ekspertów w Małych Pieninach sklasyfikowano dolnoregłowe bory jodłowo-świerkowe <i>Abieti-Piceetum montanum</i>. Są to głównie płaty antropogenicznych (nasadzonych) świerczyn, których runo na siedlisku kwaśnej buczyny upodabnia się do borów jodłowo-świerkowych. Siedlisko zidentyfikowano w niewielkich płatach w rezerwacie „Wysokie Skałki” oraz na Rabsztynie. Nawapienna świerczyna górnoregłowa opisana z rezerwatu „Wysokie Skałki” ulega</p>

	raczej drzewostan przerzedzony w wyniku gospodarki leśnej, być może w wyniku zabiegów zwalczania kornika.	rozpadowi na skutek wiatrołomu i gradacji kornika. Siedlisko występuje tu na wysokości (n.p.m.) poniżej optimum występowania i ma zubożały skład gatunkowy.
	Wątpliwa wydaje się też ocena populacji kumaka górskiego i traszki karpackiej jako nieznaczącej. W dokumentacji planu Autorzy stwierdzają, że „ocena liczebności jest trudna” oraz że dokonywali jej tylko w okresie lipiec-wrzesień 2012 r., co dla tych gatunków jest w ogóle okresem nieprawidłowym. Na jakiej więc podstawie twierdzą, że liczebność tych gatunków jest nieznacząca? Oba te gatunki są dostosowane do terenów górskich i zwykle wykorzystują głównie efemeryczne zbiorniczki wodne, twierdzenie, że „ze względu na typ ukształtowania terenu i brak stałych zbiorników rozrodczych populacja kumaka nigdy nie osiągnie wysokiej liczebności” nie jest w ich przypadku trafne, gdyż brak stałych zbiorników wodnych jest zwykłą cechą terenów górskich, a tym samym jest typowy dla siedliska tych górskich gatunków.	Nie uwzględniono. W trakcie sporządzania planu zadań ochronnych nie uzyskano danych wskazujących na możliwość podwyższenia oceny z D. Po uzyskaniu danych pozwalających na uznanie kumaka górskiego i traszkę karpacką za przedmioty ochrony w obszarze Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie przekaze stosowny wniosek o zmianę Standardowego Formularza Danych do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.
	We wskazaniach do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zasugerowano zastąpienie sformułowania „Realizacja inwestycji (budowa nowych tras narciarskich i towarzyszącej im infrastruktury) uwarunkowana jest wykazaniem braku jej negatywnego wpływu na obszar Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025...” – które powtarza obowiązującą normę prawną, co jest nieprawidłowe – sformułowaniem „Realizacja inwestycji (budowa nowych tras narciarskich i towarzyszącej im infrastruktury) obarczona jest wysokim ryzykiem znaczącego negatywnego wpływu na obszar Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025...” – które jest informacją o zidentyfikowanym istotnym uwarunkowaniu zagospodarowania przestrzennego, które powinno być ujęte w Studium.	Uwzględniono. Poprawiono zapis w zarządzeniu.
1.07.2014 r. Regionalna Dyrekcja Lasów	Uwaga dotycząca szczegółowości opisu zagrożenia dla siedlisk 9110, 9130, 9180, 91E0 dotyczącego usuwania martwego drewna z drzewostanu.	Częściowo uwzględniono. W opisie zagrożenia doprecyzowano zapis: „Usuwanie martwych i zamierających drzew oraz drewna leżącego w stopniu

Państwowych
w Krakowie

wykraczającym poza właściwy stan ochrony dla siedliska przyrodniczego, pozostawianie zbyt małej ilości martwego drewna w drzewostanach do naturalnego rozkładu. Występowanie martwego drewna w ekosystemach leśnych jest niezbędne do ich prawidłowego funkcjonowania. Brak martwego drewna skutkuje również ograniczeniem siedlisk dla gatunków z nim związanych, a przez to ogranicza bioróżnorodność.”
Ilość martwego drewna, odpowiednia dla właściwego stanu ochrony siedliska, jest określona w metodyce Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Martwe drewno pełni bardzo istotną rolę w ekosystemach leśnych, wpływa m.in. na: produktywność lasu, akumulację węgla, kształtowanie geomorfologii (szczególnie stoków i cieków wodnych), tworzenie siedlisk i struktur stanowiących miejsce występowania i rozwoju organizmów żywych. Jest to element niezbędny do utrzymania prawidłowych funkcji ekosystemów leśnych, dlatego w planie zadań ochronnych, który jest dokumentem mającym zapewnić ochronę m.in. siedlisk leśnych w obszarach cennych przyrodniczo, należy podkreślać ważną rolę martwego drewna w ekosystemie oraz konieczność zachowania odpowiedniej wielkości jego zasobów w siedlisku.

Zawnioskowano o wykreślenie zagrożenia B02.01 *Odnawianie lasu po wycince (nasadzania)* oraz B02.02. *Wycinka lasu*. W ramach gospodarki leśnej od kilkudziesięciu lat nie odnawia się lasu gatunkami niezgodnymi z siedliskiem. Ponadto drzewostany te nie ulegają uszkodzeniom od wiatrów i okiści, gdyż są na nie odporne. Nie ma również na razie gatunków owadów i innych organizmów, które na skutek masowego występowania prowadziłyby do masowego zamierania takich drzewostanów. Ponadto w razie klęski, a więc uszkodzenia prawie wszystkich drzew w drzewostanie, należy je usunąć (pozostawiając drzewa na martwe drewno jednostkowo), żeby można było las odnowić. W przypadku wielkopowierzchniowych klęsk gospodarka leśna nie może czekać na

Częściowo uwzględniono. Zmieniono opis zagrożenia B02.02. *Wycinka lasu* na: „Zagrożenie dotyczy działań z zakresu gospodarki leśnej wynikających z występowania lokalnie czynników zagrażających trwałości lasów (sytuacji klęskowych) oraz związanej z tym intensywnej wycinki. Zagrożenie stanowi również tworzenie kolejnych szlaków zrywkowych oraz niszczenie runa podczas wywozu drewna.”
Wykreślono zagrożenie B02.01 dla kwaśnych buczyn ze względu na występowanie jego płatu na gruntach Nadleśnictwa. W pozostałych przypadkach płaty siedlisk leśnych występują zarówno na gruntach Nadleśnictwa, jak i prywatnych, dlatego pozostawiono to zagrożenie jako potencjalne.

<p>naturalną sukcesję. Odnowienie przez sadzenie (sztuczne) szybciej przywraca naturalny stan siedliska i jest istotą gospodarki leśnej wynikającej z przepisów prawa.</p>	
<p>Zawnioskowano o wykreślenie zapisu B03 <i>Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania – „Wielkoobszarowe wylesianie i fragmentacja (...)”</i>, gdyż takie zjawisko w gospodarce leśnej w lasach państwowych i prywatnych nie występuje.</p>	<p>Uwzględniono. Usunięto z zarządzenia zagrożenie B03. Zamiast niego wpisano zagrożenie B02.02. <i>Wycinka lasu: „Zagrożenie dotyczy działań z zakresu gospodarki leśnej wynikających z występowania lokalnie czynników zagrażających trwałości lasów (sytuacje klęskowe) oraz związanej z tym intensywnej wycinki, szczególnie na trasach przelotu nietoperzy oraz w obrębie żerowisk”</i>.</p>
<p>Zawnioskowano o wykreślenie zagrożenia J03.01.01 Zmniejszanie dostępności zwierzyny łownej (w tym padliny). Padlina nie jest przez człowieka w jakikolwiek sposób utylizowana czy wykorzystywana. Poza tym taki zapis może w przyszłości skutkować takim zmniejszeniem pozyskania zwierzyny lub całkowitym jego zaniechaniem, co spowoduje straty w odnawiających się drzewostanach bukowych.</p>	<p>Częściowo uwzględniono. Zidentyfikowane zagrożenie J03.01.01 <i>Zmniejszanie dostępności zwierzyny łownej (w tym padliny)</i> jest istotne dla dużych drapieżników, gdyż ograniczenie bazy pokarmowej może spowodować zmniejszenie atrakcyjności tego terenu dla tych zwierząt, a także spowodować zmianę ich diety poprzez zwiększenie w niej udziału zwierząt gospodarskich, głównie owiec. Taka sytuacja natomiast może spowodować konflikty z lokalnymi mieszkańcami, niechęć do dużych drapieżników, a być może nawet nielegalne działania ze strony ludzi (kłusownictwo). Jeśli chodzi o nazwę zagrożenia, została ona wybrana z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań sporządzonej przez Dyрекcję Generalną ds. Środowiska, Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) i jest to nazwa ustalona ogólnie. W opisie zagrożenia nie wskazano natomiast działania polegającego na usuwaniu przez człowieka padliny. Mając na uwadze fakt, że w obszarze Natura 2000 Małe Pieniny ochronie podlegają zarówno siedliska leśne, jak i duże drapieżniki, dla których istotna jest odpowiednia ilość zwierzyny płowej, dodano działanie nr B29 <i>Prowadzenie gospodarki łowieckiej. Ustalenie poziomu pozyskania zwierzyny płowej na poziomie uwzględniającym potrzeby zapewnienia odpowiedniej bazy pokarmowej dla drapieżników przy uwzględnieniu potrzeb ochrony siedlisk leśnych stanowiących przedmioty</i></p>

		<i>ochrony w obszarze.</i>
	Zaproponowano zmianę zapisu celu działań ochronnych dla siedlisk leśnych na: „Poprawa parametrów siedliska ocenionych na poszczególnych płatach na ocenę U1 lub U2 poprzez prowadzenie gospodarki leśnej w oparciu o plan urządzania lasu uwzględniający osiągnięcie właściwego stanu ochrony siedlisk”.	Częściowo uwzględniono. Zmieniono zapis na: „(...) poprzez prowadzenie gospodarki leśnej w oparciu o Plan Urządzenia Lasu uwzględniający dążenie do osiągnięcia właściwego stanu ochrony siedlisk.” Osiągnięcie właściwego stanu ochrony siedlisk leśnych nie jest możliwe w perspektywie 10 lat obowiązywania planu zadań ochronnych.
	Dla siedliska 9180 - zawnioskowano o rezygnację z usuwania świerka do poziomu zgodnego z siedliskiem. W zespołach tworzących to siedlisko świerk naturalnie nie występuje. Usunięcie świerka, nawet jednorazowo, spowodować może nieodwracalne uszkodzenia. Niewłaściwy jest również zapis o potrzebie oznakowania granic. Przede wszystkim jednak niezbędna jest weryfikacja występowania siedliska na opisanym stanowisku i w obrębie Małych Pienin.	Częściowo uwzględniono. Zmodyfikowano zapis w działaniu nr A14: „Zmniejszenie udziału świerka w drzewostanie poprzez jednorazowe usunięcie wybranych drzew z uwzględnieniem potrzeby utrzymania trwałości lasu i wymagań ekologicznych gatunków tworzących to siedlisko, a następnie pozostawienie siedliska spontanicznym procesom regeneracji i sukcesji.” Taki zapis zapewni jednocześnie usunięcie gatunku niezgodnego z siedliskiem (świerk) i zachowanie struktury i prawidłowego składu gatunkowego siedliska. Usunięcie świerka jest jedynym możliwym do wykonania działaniem poprawiającym stan ochrony siedliska w obszarze.
	Należy wykreślić zapis „Utrzymanie dróg leśnych na dotychczasowym poziomie”. Ewentualne modernizacje lub budowa dróg może być niezbędna dla prowadzenia właściwej gospodarki leśnej i ograniczenia zjawiska erozji, szybkiego spływu wód, itp. Drogi leśne (wąskie o nawierzchniach wykonanych z rodzimych materiałów) nie mają żadnego negatywnego wpływu na wilki, rysie i niedźwiedzie.	Nie uwzględniono. Obecny zapis: „Utrzymanie dróg leśnych na dotychczasowym poziomie” nie wyklucza modernizacji istniejących dróg leśnych, a także budowy nowych, o ile ogólny poziom (kilometraż) zostanie zachowany. Należy również zauważyć, że zwiększenie liczby dróg leśnych przyczynia się do zwiększenia penetracji siedliska przez ludzi, nie tylko wykonujących prace leśne, ale również lokalnych mieszkańców, turystów, grzybiarzy itp., a także zwiększa dostępność terenu dla pojazdów mechanicznych. Ponadto na spotkaniu Zespołu Lokalnej Współpracy w dniu 13 maja 2013 r. przedstawiciel Nadleśnictwa zaproponował, aby dla bezlista okrywowego jako działanie wpisać nie zwiększanie liczby dróg leśnych.
2.07.2014 r. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w	Zwrócono uwagę, że w działaniu B26, zaplanowanym dla ochrony podkowca małego, wskazano konieczność utrzymania ciągłości zadrzewień i zakrzewień, a ewentualną wycinkę drzew	Uwaga wpłynęła po terminie. Zgodnie z zapisem art. 88l ust. 1 Prawa wodnego: <i>Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności</i>

Krakowie	i krzewów należy zrekompensować nasadzeniami zastępczymi, co może być sprzeczne z zapisami art. 88l ust. 1 Prawa wodnego, mówiącymi o zakazie sadzenia drzew i krzewów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią (dla potoku Grajcarek został wyznaczony obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią w ramach opracowania pn. „Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Górnego Dunajca do ujścia Popradu”).	<p><i>utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:</i></p> <p><i>(...) 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk.</i></p> <p>Zadrzewienia i zakrzewienia występujące wzdłuż potoku, z których korzystają nietoperze, stanowią element zabudowy biologicznej jego doliny. Zapis ustawy dopuszcza więc sadzenie drzew i krzewów w jej obrębie. Ponadto zapis działania ochronnego nie wyklucza wycinki drzew <i>utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe</i> ani nie wskazuje, że nasadzenia muszą być wykonane dokładnie w miejscu usuniętego drzewa. Można tak zaplanować wycinkę i nasadzenia, aby pogodzić potrzeby ochrony przeciwpowodziowej oraz konieczność zachowania ciągłości tras migracji nietoperzy.</p>
9.07.2014 r. Urząd Miasta i Gminy Szczawnica	Zwrócono uwagę, że nie uwzględniono w całości wniosku Burmistrza z dnia 20 maja 2013 r. dotyczącego wyłączenia części terenu z obszaru Natura 2000 Małe Pieniny PLH120025 oraz poprowadzenia granicy wzdłuż wskazanych w piśmie działek ewidencyjnych.	<p>Uwaga wpłynęła po terminie.</p> <p>Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie złożyła wniosek o zmianę granicy obszaru Natura 2000 Małe Pieniny, uwzględniając w nim większość wskazanych przez Burmistrza działek ewidencyjnych, na których znajduje się boisko sportowe i przyległa infrastruktura. Nie przychylnono się jedynie do wniosku w zakresie części jednej działki nr 532. Z granic obszaru wyłączono zagospodarowany fragment wymienionej działki, w granicach obszaru natomiast pozostawiono jedynie pas zadrzewień wzdłuż potoku Grajcarek, na którym nie ma żadnego zagospodarowania. W związku z tym, że jednym z przedmiotów ochrony w Małych Pieninach jest gatunek nietoperza, podkowiec mały, dla którego ochrony niezbędne jest utrzymanie ciągów roślinności jako tras migracji pomiędzy koloniami letnimi i zimowymi oraz żerowiskami (jest to jedno z zapisanych w planie działań ochronnych) oraz dolina potoku Grajcarek stanowi</p>

		<p>korytarz migracyjny pomiędzy kolonią w kościele w Jaworkach oraz sąsiednim obszarem Natura 2000 Podkowce w Szczawnicy PLH120037, nie było podstaw do wyłączenia tego fragmentu z granic obszaru.</p>
	<p>Zwrócono uwagę, że w planie wymienione są gatunki roślin, których istnienia nie potwierdzono w terenie, wobec czego, jak mają wyglądać założenia, że siedliska te nie zostaną utracone i zapewnienie ciągłości istnienia danego siedliska. Jakikolwiek zamierzenia prowadzone przez Samorząd lub inwestorów w dalszym ciągu będą wymagały sporządzania ekspertyz i badań o nieszkodliwości dla obszarów cennych przyrodniczo. Plan zadań ochronnych może zyskać akceptację Burmistrza, jeśli sporządzony zostanie na podstawie rzetelnych badań i przeprowadzeniu inwentaryzacji przyrodniczej.</p>	<p>Uwaga wpłynęła po terminie. Podczas wizji terenowych wykonywanych w ramach opracowywania planu zadań ochronnych nie potwierdzono obecności bezlista okrywowego na 3 znanych z 2008 r. stanowiskach, jednak w obszarze istnieją potencjalne siedliska tego gatunku. W ostatnich 2 latach odnaleziono kolejne stanowisko tego gatunku w zachodniej części obszaru. Bezlist okrywowy, z uwagi na występowanie w trudnodostępnych miejscach oraz niewielkie rozmiary, jest trudno wykrywalny w terenie. Jako działanie dla tego gatunku zaplanowano weryfikację jego występowania w obszarze oraz ochronę potencjalnych miejsc występowania. Należy zwrócić uwagę, że głębokie doliny potoków stanowiące potencjalne miejsce występowania bezlista, znajdują się głównie w obrębie rezerwatów przyrody, dzięki czemu są już objęte ochroną. Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 nie będzie stanowiło podstawy do wyeliminowania procedury oceny oddziaływania przedsięwzięć na obszar Natura 2000. Plan zadań ochronnych, zgodnie z zakresem prac koniecznych do jego sporządzenia, o którym mówi §3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186, ze zm.), nie wymaga przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji przedmiotów ochrony, lecz opiera się głównie na dostępnych danych naukowych, zarówno publikowanych, jak i niepublikowanych, a także na inwentaryzacjach uzupełniających lub weryfikujących wiedzę o przedmiocie ochrony. W ramach planu zadań ochronnych można również zaplanować, tak jak w przypadku bezlista okrywowego, działanie mające na celu</p>

W wyniku analizy projektu zarządzenia i dotychczasowych wskazań ze strony Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Ministerstwa Środowiska i przyjętych zasad sporządzania planu zadań ochronnych:

- w niektórych działaniach zmieniono podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania: zdjęto odpowiedzialność ze wskazanych podmiotów na rzecz sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 lub dopisano „w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”;
- dokonano scalenia działań, których zakres się powielił (nadzór przyrodniczy zaplanowany dla niektórych siedlisk przypisano częściowo do działań z ochrony czynnej, a pozostały zakres ujęto w zaplanowanych już działaniach monitoringowych);
- dla niektórych siedlisk w trakcie opracowania dokumentacji planu zadań ochronnych nie było jeszcze oficjalnych metodyk monitoringu GIOŚ, obecnie metodyki te zostały już opracowane, więc zmieniono opis działań na zgodny z aktualną wiedzą. Podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie wszystkich działań z zakresu monitoringu jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

Dokonano również poprawy błędów oczywistych. W załączniku nr 3 do zarządzenia, dla siedlisk 6230 *Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe* i 6520 *Górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie* przeniesiono zagrożenie „A04.01.02 Intensywny wypas owiec” z katalogu zagrożeń istniejących do zagrożeń potencjalnych. Zagrożenie to zostało omyłkowo wpisane dla wszystkich stanowisk tych siedlisk jako istniejące i wykluczało się z innym zidentyfikowanym zagrożeniem istniejącym „A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu”.

Ponadto w uzasadnieniu zmieniono zapis: „Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków” na „(...) od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenia dla Wspólnoty”.

Poprawiono również czytelność map przedstawiających występowanie siedlisk przyrodniczych w rezerwatach „Biała Woda” i „Wąwóz Homole” z uwagi na duże zagęszczenie niewielkich płątów poszczególnych siedlisk.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Małopolskiego w dniu 24 listopada 2014 r.